

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

11.11.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 10 лист. На 43-й сесії Генконференції ЮНЕСКО Москва зазнала масштабного фіаско – Герасим'юк. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Україна та Данія розвиватимуть партнерство у сферах музейної справи та культурної дипломатії. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 9 лист. Українці вимагають анулювати Пулітцерівську премію Волтеру Дюранті. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Кабмін визначив питання, що належать до компетенції віцепрем'єра Бережної. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. До органів управління Українського фонду культурної спадщини увійдуть держави і організації, які зробили перші внески, – Бережна. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Інформація про затягування проведення засідання українсько-польської робочої групи з історичних питань не відповідає дійсності – Мінкультури. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Назви 11 населених пунктів Хмельницької області належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Об'єкти, присвячені віцеадміралу Макарову, не належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.](#)

Мовні питання

[NV. – 2025. – 10 лист. «Загрозлива тенденція». Дослідження показало, що 82% учнів у столичних школах спілкуються російською – у Мережі розгорнулася дискусія. – Інф.](#)

Фестивалі, конкурси свята

[Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. З ковзанкою поруч і в пастельних відтінках. Якою буде цьогорічна ялинка на Софійській площі. – Гуржий В.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Нью-Йоркську пройшли концерти з творами української композиторки. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 10 лист. Скульптор Анатолій Куш представить у столиці понад 200 своїх робіт. – Катаєва М.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У столичній галереї «Лавра» покажуть понад 200 скульптур Анатолія Куша. – Інф.

Газета по-українськи. – 2025. – 8 лист. «Що більше подорожуємо, то краще знаємо самі себе» – шість книжок фестивалю «Фундамент». – Прокопенко І.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Оголосили переможців 10-го фестивалю українського кіно в Польщі. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Вроцлаві стартує Фестиваль українського кіно. – Інф.

Література

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Українська видавнича асоціація пропонує створити «Культурний пакунок» у межах «Зимової підтримки». – Інф.

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Розширення програми «5–7–9%» на видавців допоможе збереженню галузі – власники книгарень. – Інф.

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Кравчук виступає за можливість фінансувати видання книг за рахунок програми «1000 годин контенту». – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 10 лист. Названі письменники, які претендують на премію імені Шолом-Алейхема. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Названі письменники, які претендують на премію імені Шолом-Алейхема. – Інф.

NV. – 2025. – 10 лист. Війна очима учасника. Захисник Азовсталі Олександр Іванцов презентує книгу спогадів «Флешбек: Маріуполь». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Києві відбудеться презентація книги захисника Азовсталі «Флешбек: Маріуполь». – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 лист. Війна очима учасника. Захисник Азовсталі Олександр Іванцов презентує книгу спогадів Флешбек: Маріуполь. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Реставратори вже відновили 27 експонатів зі зруйнованого російською ракетою музею Сковороди. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Музею в Звягелі передали колекцію ляльок-мотанок в образах жінок із родини Лесі Українки. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. На Львівщині відкрили відреставровану дерев'яну церкву XVII ст. – Інф.

Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. Охоронні зони навколо музею в Пирогові захистили від забудови – Офіс генпрокурора. – Гуржий В.

Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. Чому розбирали садибу Біляшівських – пояснення Департаменту охорони култьспадщини. – Гуржий В.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Щонайменше 500 млн грн необхідно на поповнення бібліотечних фондів в 2026 р. – директорка УІК. – Інф.

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. У владі думають куди перерозподілити невикористані кошти з програми «єКнига» – Кравчук. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 10 лист. Русифікація під обкладинкою книжок: росія відкриває «нові бібліотеки» на ТОТ. – Плакіна О.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Під загрозою знесення. Український дім у Німці просить про допомогу. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. В угорському Токаї українці вшанували пам'ять Григорія Сковороди. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Український театр у Німеччині покаже різдвяний спектакль «Меланка». – Інф.

NV. – 2025. – 11 лист. Лауреатом Букерівської премії став угорсько-британський письменник Девід Солой. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Угорсько-британський письменник Девід Салаї став переможцем Букерівської премії – 2025. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. На 43-й сесії Генконференції ЮНЕСКО Москва зазнала масштабного фіаско – Герасим'юк. – Інф.

На 43-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у Самарканді Москва зазнала масштабного фіаско, повідомила у коментарі за результатами сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Ольга Герасим'юк. За її словами, із чотирьох кандидатів Росія, яка була представлена у виконавчій раді з дня створення організації, отримала найменшу кількість голосів та вибула, а Україна здобула найсильнішу перемогу. В Україні 137 голосів, у Румунії – 135, у Молдові – 133, в РФ – 93. Як додала Ольга Герасим'юк, крім того, очікуваний візит очільника МЗС РФ Сергія Лаврова до Самарканда скасували. Також «були оголошені результати виборів до органів ЮНЕСКО: Росія нищівно програла вибори до IFAP, IPDC та ICC MAB. І вибула». На її переконання, «в цьому блискучому результаті – наполеглива дипломатична праця нашого МЗС, постійного представництва України при ЮНЕСКО, залучення найкращих експертів з освіти, культури, науки, медіа та комунікацій до промоції України». Як повідомила Ольга Герасим'юк, у Календарі ювілеїв ЮНЕСКО з'являться важливі сторінки української культури, що є складовими світової цивілізації. На 43-й сесії ухвалене рішення включити на 2026–2027 роки дві визначні українські дати – 100-річчя створення Національного історико-культурного заповідника «Києво-Печерська лавра» і 150-річчя від дня народження композитора Миколи Леонтовича, автора всесвітньо відомого «Щедрика». Крім того, підтримано українську ініціативу щодо запровадження Всесвітнього дня залучення до науки. Його тепер відзначатимуть 27 листопада – у день заснування Академії наук України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057004-do-kalendara-uvileiv-unesko-vnesut-dvi-ukrainski-pamatni-dati.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Україна та Данія розвиватимуть партнерство у сферах музейної справи та культурної дипломатії. – Інф.

Віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна і директор Національного музею Данії Ране Віллерслев домовилися розвивати українсько-данське партнерство у сферах музейної справи, культурної дипломатії та збереження спадщини. Діалог відбувся в межах участі української делегації в неформальній зустрічі міністрів культури та медіа Європейського Союзу в Копенгагені. Ішлося про можливості спільних виставкових та освітніх проєктів, обмін досвідом у сфері реставрації, цифровізації колекцій і створення сучасних музейних просторів. Зустріч стала важливою частиною програми, спрямованої на розширення міжнародної співпраці та посилення ролі культури у відновленні України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057190-ukraina-ta-dania-rozvivatimut-partnerstvo-u-sferah-muzejnoi-spravi-ta-kulturnoi-diplomatii.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 9 лист. Українці вимагають

анулювати Пулітцерівську премію Волтеру Дюранті. – Інф.

Музей Голодомору закликає підтримати петицію про позбавлення Волтера Дюранті Пулітцерівської премії. Як московський кореспондент «The New York Times» у 1920–1930-х роках, він мав величезний вплив на те, як Захід сприймав Радянський Союз. Саме тоді, коли в Україні мільйони людей гинули від штучного голоду, він у своїх статтях заперечував сам факт голоду й переконував світ, що в СРСР «ніякої катастрофи немає». Його репортажі стали прикриттям для сталінського режиму. Підтримати петицію можна [тут](https://litgazeta.com.ua/news/ukraintsi-vymahaiut-anuliuvaty-pulittserivsku-premiiu-volteru-diuranti/). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/ukraintsi-vymahaiut-anuliuvaty-pulittserivsku-premiiu-volteru-diuranti/>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Кабмін визначив питання, що належать до компетенції віцепрем'єра Бережної. – Інф.

Кабінет Міністрів України визначив питання, що належать до компетенції віцепрем'єр-міністра з гуманітарної політики – міністра культури України Тетяни Бережної. Згідно з постановою Уряду №1404 від 5 листопада, до компетенції Тетяни Бережної належать питання: культури та мистецтва, охорони культурної спадщини; вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей; державної мовної політики; кінематографії; збереження національної пам'яті; міжнаціональних відносин, релігії та захисту прав національних меншин України; державної інформаційної політики з питань реінтеграції тимчасово окупованої території, державної політики у сфері інформаційного суверенітету та інформаційної безпеки України; сприяння входженню України до світового інформаційного простору, піднесенню її міжнародного авторитету, формуванню позитивного іміджу держави як надійного і передбачуваного партнера; забезпечення взаємодії органів виконавчої влади з Національною радою з питань телебачення і радіомовлення; освіти і науки; науково-технічної та інноваційної діяльності; молоді, фізичної культури і спорту; національно-патріотичного виховання; інші питання за відповідними напрямками діяльності. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119381.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. До органів управління Українського фонду культспадщини увійдуть держави і організації, які зробили перші внески, – Бережна. – Інф.

До органів управління Українського фонду культурної спадщини будуть входити іноземні держави і міжнародні організації, які зробили перші внески, повідомила віцепрем'єр-міністр з гуманітарної політики України – міністр культури України Тетяна Бережна. «Звітність буде дуже сувора. До органів управління Фонду будуть входити ті іноземні держави і ті міжнародні організації, які брали участь у перших внесках до цього Фонду», – сказала Тетяна Бережна в ефірі національного телемарафону 10 листопада. Вона розповіла, що зараз відбувається формування управлінських органів Фонду, зокрема експертного й аудиторського комітетів. Україна проводить переговори,

щоб не лише Данія, Нідерланди, Польща і Велика Британія надали свої внески, а й інші країни-партнери. За словами віцепрем'єра, Фонд збиратиме гроші на відновлення спадщини, на розвиток і підтримку українських креативних індустрій і митців. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119251.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Інформація про затягування проведення засідання українсько-польської робочої групи з історичних питань не відповідає дійсності – Мінкультури. – Інф.

Міністерство культури України заявляє, що українська сторона залишається відданою домовленостям із польськими партнерами з питань історичної пам'яті, проведення пошукових та ексгумаційних робіт як на території України, так і на території Республіки Польща. «Поширена в окремих ЗМІ інформація про наміри нібито проводити дослідження у селі Угли виключно українською стороною, а також про затягування визначення терміну проведення чергового засідання українсько-польської робочої групи з історичних питань для ухвалення рішень щодо надання дозволів на такі роботи, не відповідає дійсності», – йдеться в повідомленні міністерства. Українською стороною офіційно передано дозвіл польській стороні на проведення пошукових робіт у селі Угли Рівненської області та поінформовано про готовність надати згоду на проведення аналогічних робіт у селі Гута-Пеняцька Львівської області після завершення всіх необхідних технічних процедур. Серед іншого, у відомстві розповіли, що обидві сторони вирішили відновити роботи Українсько-польського форуму істориків. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119293.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Назви 11 населених пунктів Хмельницької області належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.

Назви одинадцяти населених пунктів Хмельницької області належать до символіки російської імперської політики, заявляють в експертній комісії Українського інституту національної пам'яті (УІНП). Згідно з висновками експертної комісії, назви населених пунктів Квітневе, Прикордонна Улашанівка, Червоний Цвіт і Улянівка Шепетівського району, Ленівка, Улянівка і Червона Чагарівка Кам'янець-Подільського району, Новоленськ, Червона Семенівка, Червоне і Червоний Кут Хмельницького району Хмельницької області належать до символіки російської імперської політики, а подальше функціонування вказаних назв є пропагандою російської імперської політики. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119236.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Об'єкти, присвячені віцеадміралу Макарову, не належать до символіки російської імперської політики – УІНП. – Інф.

Об'єкти, присвячені російському флотоводцю, віцеадміралу Степану Макарову, не суперечать вимогам закону «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії». Водночас, згідно з висновками експертної комісії, відповідно до закону варто демонтувати (усунути) окремі елементи із символікою російської імперської політики (зокрема, державні та інші символи Російської імперії), розміщені на пам'ятнику Степану Макарову в Миколаєві, демонтувати розміщений на його постаменті російськомовний напис. Крім того, необхідно усунути з назви вишу «Національний університет кораблебудування ім. адмірала С. О. Макарова» слово «адмірала», а також узгодити розміщену на сайті навчального закладу інформацію про Степана Макарова з вимогами закону, щоб уникнути виправдання і глорифікації російської імперської політики. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119241.html>

Мовні питання

NV. –2025. – 10 лист. «Загрозлива тенденція». Дослідження показало, що 82% учнів у столичних школах спілкуються російською – у Мережі розгорнулася дискусія. – Інф.

У Мережі розвернулася дискусія довкола результатів дослідження вживання української мови у школах Києва, яке виявило, що 66% учнів спілкується російською мовою на уроках і 82% – на перервах. Заступник керівника Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови Сергій Сиротенко, виступаючи на презентації результатів моніторингового дослідження щодо забезпечення функціонування державної мови в освітньому процесі, зазначив, що у Києві спостерігаються серйозне зниження показників. Ця новина здійняла гарячу хвилю обговорення у соцмережах. Дописувачі висловлюють обурення такими високими показниками вживання російської мови у школі і намагаються з'ясувати, на кому лежить провина. І висловлюють думки про те, що має зробити суспільство, щоб українською мовою спілкувалося все більше дітей та молоді. Письменник Андрій Кокотюха вважає, що джерело проблеми російськомовності серед учнів полягає вдома. Журналістка Яніна Соколова наголосила, що вживання російської мови школярами носить загрозливу тенденцію, і пояснила, що якщо молодь не буде спілкуватися українською мовою у родині, то мова буде слабкою, і тоді в український простір без жодного спротиву зайде «велика російська машина інформаційно-культурного десанту путіна», яка інтегрує в життя дітей «все російське: від мультиків, книг, музики до блогерів, а далі сенсів і візій братніх народів і тотальної лояльності. Потім настане рано чи пізно час виборів і до ВР зайдуть ті, кого ворог вже зараз готує як обличчя цієї нехитрої схеми представляти інтереси кремля у парламенті». Журналістка Тетяна Трощинська зауважила, що ці дослідження підтверджують її особисті спостереження на

вулицях і в публічних просторах. Вона задалася риторичним питанням, що «примушує вчителів говорити російською навіть на уроках (!!), батьків – говорити російською з немовлятами, народженими під час війни». І додала, що звичку розмовляти російською мовою вже не можна списати на відсутність україномовного контенту. Про недолугість виправдань споживанням російськомовного чи україномовного контенту наголошує журналіст Отар Довженко. Військовослужбовиця Ярина Чорногуз вкотре зауважила на прикладі досвіду своєї дитини, що проблема ізольованості та самотності україномовних дітей у київських школах є реальною. Арт-менеджерка, директорка державного підприємства Національний культурно-мистецький та музейний комплекс Мистецький арсенал Олеся Островська-Люта вважає, що виправити ситуацію із вживання російської мови в побуті можна підняттям соціального престижу української мови. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/socium/mova-v-shkolah-kiyeva-vzhivannya-rosiyskoji-movi-sered-uchniv-i-vchiteliv-oburilo-merezhu-50559429.html>

Фестивалі, конкурси свята

Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. З ковзанкою поруч і в пастельних відтінках. Якою буде цьогорічна ялинка на Софійській площі. – Гуржий В.

Ялинку на Софійській площі прикрасять у пастельних відтінках, розповів Ігор Добруцький, директор компанії Folk Ukraine, яка займається організацією свята. Це буде штучне дерево заввишки 16 м, ялинку привезуть із «Добропарку». Прикрашати його почнуть 15 листопада, а відкрити планують 6 грудня. Проєкт «Світло добра» реалізують коштом організаторів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/368405-z-kovzankoyu-poruch-ta-u-pastelnih-vidtinkah-yakoyu-bude-tsogorichna-yalinka-na-sofiyskiy-ploschi>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Нью-Йоркську пройшли концерти з творами української композиторки. – Інф.

У Нью-Йорку 6–8 листопада відбулися концерти з творами української композиторки, лауреатки Шевченківської премії Богдани Фроляк. У Нью-Йоркській філармонії під керівництвом фінської диригентки українського походження Далі Стасевської було виконано симфонічний твір Богдани Фроляк «Нехай буде Світло», який відображає життя України в умовах російської агресії. Солістом у концерті для скрипки з оркестром Томаса де Гартмана виступив американський скрипаль Джошуа Белл. Крім того, в Українському інституті Америки відбувся камерний концерт із творів музикантки. У програмі прозвучали «Три мініатюри», «Мольфар», «Сюїта для віолончелі й фортепіано», «Прощай, світе, прощай, земле» на слова Тараса Шевченка та інші твори. У концерті взяли участь музиканти Нью-Йоркської філармонії, оркестру Кеннеді-центру, викладачі Єльського та Джульєрдського музичних закладів, скрипалька українського походження Соломія Івахів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4056963-u-nujorksku-projsli-koncerti-z-tvorami-ukrainskoi-kompozitorki.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 10 лист. Скульптор Анатолій Куш представить у столиці понад 200 своїх робіт. – Катаєва М.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У столичній галереї «Лавра» покажуть понад 200 скульптур Анатолія Куша. – Інф.

15 листопада у Київській міській галереї мистецтв «Лавра» відкриється виставка одного з найвидатніших скульпторів сучасності Анатолія Куша. Він представить понад 200 робіт, частина з яких виставлятиметься вперше. У межах виставкового проєкту український політолог, юту бер Микола Давидюк проведе розіграш мініатюрної копії культової скульптури Анатолія Куша «Оранта Україна», яка прикрашає Монумент Незалежності на київському Майдані Незалежності. Вперше в Україні виставка робіт Анатолія Куша вперше відбудеться за офіційної підтримки Фонду ООН ЦСР та Центру ЮНЕСКО, Болоньї та КМДА. Виставку скульптора вперше висвітлить канал ABC (США) у програмі «This week with Bob Muller». Ця недільна вечірня програма буде присвячена винятково українському скульптору, під час якої гості говоритимуть про українське мистецтво в розрізі війни. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119624/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057169-u-stolicnij-galerei-lavra-pokazut-ponad-200-skulptur-anatolia-kusa.html>

Газета по-українськи. – 2025. – 8 лист. «Що більше подорожуємо, то краще знаємо самі себе» – шість книжок фестивалю «Фундамент». – Прокопенко І.

23–26 жовтня в Національному центрі «Український дім» у Києві відбувся другий книжковий фестиваль «Фундамент», присвячений літературі про культуру. У межах події відкрилися тематичні експозиції, об'єднані у виставковий цикл «Подорож», який триває до 16 листопада. Під час престуру перед відкриттям «Фундаменту» про виставки розповіли кураторки фестивалю, культурні менеджерки й журналістки Анастасія Євдокимова та Богдана Неборак. Видання публікує їхні основні тези про експозиції «Полиця інтелектуальних подорожей» та «Софія Яблонська: велика подорож», які проходять у великому та малому виставкових залах на другому поверсі Українського дому. Докладно:

https://gazeta.ua/articles/culture/_cim-bilshe-podorozhuyemo-tim-krasche-znayemo-sami-sebe-shist-knizhok-festivalyu-fundament/1235184

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Оголосили переможців 10-го фестивалю українського кіно в Польщі. – Інф.

У Варшаві відбулася урочиста церемонія гала-закриття Ukraina! Festiwal Filmowy, під час якої назвали лауреатів ювілейного, десятого фестивалю.

Держагентство з питань кіно повідомило, що головну нагороду отримав фільм «Медовий місяць» режисерки Жанни Озірної. Найкращий документальний фільм – «Пісні землі, що повільно горить» режисерки Ольги Журби. Відзнака журі документального конкурсу – стрічка «З любов'ю з фронту» режисерки Аліси Коваленко. Крім того, у короткометражному конкурсі журі присудило дві головні нагороди фільмам: «Кордон» режисерки Марії Маргель та «Життя починається» режисера Олексія Тараненка. Приз глядацьких симпатій отримав фільм «Ти – Космос» режисера Павла Острікова, який також був відзначений журі. А найкращим документальним фільмом за версією глядачів стала стрічка «2000 метрів до Андріївки» режисера Мстислава Чернова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057084-ogolosili-peremozciv-10go-festivalu-ukrainskogo-kino-v-polsi.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057090-u-varsavi-vidbulosa-galazakritta-uvilejnogo-kinofestivalu-ukraina-ogoloseno-peremozciv.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Вроцлаві стартує Фестиваль українського кіно. – Інф.

У Вроцлаві (Польща) з 13 по 16 листопада відбудеться Фестиваль українського кіно, присвячений сучасним голосам українських режисерів, акторів і митців. Про це у Фейсбуці повідомило генеральне консульство України у Вроцлаві. Подія, що пройде у Кінотеатрі DCF, обіцяє історіях, які говорять прямо до серця. Програма фестивалю включає покази: драми «Дві сестри» (заплановано зустріч із режисером Лукашем Карвовським та костюмеркою Веронікою Карвовською); стрічок «Ти – Космос» і «Мій карпатський дідусь»; найкращих короткометражних стрічок від молодих режисерів; фільму «Жити вічно». Організатори – Kino Ukraina, DCF та Ukraina! Festiwal Filmowy. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057037-u-vroclavi-startue-festival-ukrainskogo-kino.html>

Література

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Українська видавнича асоціація пропонує створити «Культурний пакунок» у межах «Зимової підтримки». – Інф.

Українська видавнича асоціація пропонує створити «Культурний пакунок» у межах «Зимової підтримки» від Уряду, зокрема спрямувати частину державної допомоги на культурні продукти: книжки, театри, музеї та українське кіно. В асоціації зазначають, що досвід програми «Пакунок школяра» показує, що громадяни більше схильні купувати одяг, взуття та канцелярію, ніж книжки або квитки в театр. «Тому в межах «Культурного пакунку» пропонується зафіксувати певний відсоток від загальної допомоги (наприклад, 30%), який спрямовувався б виключно на культурний продукт: книжки, театри, музеї, українське кіно. Також асоціація пропонує долучити «Пакунок малюка», щоб молоді батьки могли купувати книжки для дітей або набори для розвитку», - йдеться в повідомленні. В коментарях до допису, генеральний директор видавництва «Ранок» Віктор Круглов заявив, що така

ініціатива є дуже важливою. В свою чергу, гендиректорка та співвласниця видавництва Vivat Юлія Орлова зазначила, що враховуючи не надто позитивні прогнози щодо книжкового ринку, підтримка державою культури і книговидавання, можливість витратити певну суму від грошової допомоги на культуру – важливий крок для підтримки внутрішнього ринку. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119315.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Розширення програми «5–7–9%» на видавців допоможе збереженню галузі – власники книгарень. – Інф.

Розширення державної програми «Доступні кредити 5–7–9%» на видавців допоможе збереженню галузі, вважають власники українських книгарень. «Дайте видавцям можливість брати кредити за програмою «5–7–9%». Можливо, вони тоді зможуть набрати дешевих грошей і менше будуть руйнувати ринок, і більше будуть зосереджені на своїй основній діяльності», – сказав засновник та CEO книгарень «Сенс» Олексій Ерінчак на зустрічі Українського інституту книги з представниками видавничої галузі. Він зауважив, що наразі видавці вдаються до розпродажу книжок зі знижками, оскільки їм потрібні обігові кошти, щоб розплатитися з друкарнями, а це шкодить книгарням. У свою чергу, власник книгарні Readeat Дмитро Феліксов, коментуючи в мережі Facebook цю дискусію на зустрічі з представниками галузі, не висловив сподівання на програму «5–7–9%», яка, на його думку, справді допомогла б галузі. Програма «Доступні кредити 5–7–9%» є складовою політики розвитку українських виробників «Зроблено в Україні». Вона спрямована на стимулювання мікро-, малого та середнього бізнесу через здешевлення кредитних ресурсів за рахунок державних компенсацій або державних гарантій. Програма реалізується через Фонд розвитку підприємництва та уповноважені банки. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119343.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Кравчук виступає за можливість фінансувати видання книг за рахунок програми «1000 годин контенту». – Інф.

Заступниця голови парламентського комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук (фракція «Слуга народу») виступає за можливість фінансувати видання книг за рахунок програми «1000 годин українського контенту». На зустрічі Українського інституту книги з представниками видавничої галузі вона зазначила: «Програма «1000 годин контенту» ще не запрацювала, і є шанс її виписати так, щоб вона була корисною (для книговидавців). Я вважаю, що ми можемо порахувати і години читання паперових книг... Було би добре додати в цю програму про український контент можливість давати кошти на паперові і електронні книги». Як повідомлялося, під патронатом Президента України Володимира Зеленського в 2026 році буде реалізовуватися програма «1000 годин українського контенту». Зокрема, в проєкті державного бюджету на 2026 рік Міністерству культури передбачено 4 млрд грн на забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської і євроатлантичної

інтеграції, національної ідентичності, героїзму, творення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування. Кошти підуть на створення українського культурного продукту. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119360.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 10 лист. Названі письменники, які претендують на премію імені Шолом-Алейхема. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Названі письменники, які претендують на премію імені Шолом-Алейхема. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оприлюднило імена авторів, які претендують на здобуття премії імені Шолом-Алейхема у 2026 році. Цього року за здобуття премії боротимуться Григорій Гельфер, Вадим Жалюк, Софія Корн, Наталія Лінник, Іван Монолатій, Анна Некрасова, Микола Павленко, Дмитро Полюхович, Каріне Чичкаленко, Юлія Шекет (Тишко). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-pysmennyky-iaki-pretenduiut-na-premiu-imeni-sholom-alejkhema/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057047-nazvani-pismenniki-aki-pretenduiut-na-premiu-imeni-solomalejhema.html>

NV. –2025. – 10 лист. Війна очима учасника. Захисник Азовсталі Олександр Іванцов презентує книгу спогадів «Флешбек: Маріуполь». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 лист. У Києві відбудеться презентація книги захисника Азовсталі «Флешбек: Маріуполь». – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 лист. Війна очима учасника. Захисник Азовсталі Олександр Іванцов презентує книгу спогадів Флешбек: Маріуполь. – Інф.

Військовий, захисник «Азовсталі» та Маріуполя, Герой України Олександр Іванцов на псевдо «Схід» 15 листопада у шостому павільйоні ВДНГ в просторі book.ua.space представить свою книгу спогадів «Флешбек: Маріуполь». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/kniga-fleshbek-mariupol-istoriya-oboroni-azovstali-ochima-viyskovogo-50559492.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057198-u-kievi-vidbudetsa-prezentacia-knigi-zahisnika-azovstali-flesbek-mariupol.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/vijna-ochyma-uchasnyka-zakhysnyk-azovstali-oleksandr-ivantsov-prezentuie-knyhu-spohadiv-fleshbek-mariupol/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Реставратори вже відновили 27 експонатів зі зруйнованого російською ракетою музею Сковороди. – Інф.

Реставратори вже відновили 27 експонатів зі зруйнованого російською ракетою Національного літературно-меморіального музею Григорія Сковороди, що у с. Сковородинівка на Харківщині. Реставратори вже обстежили понад 100 музейних предметів із трьох категорій: кераміка, метал, книги. У музеї кажуть, що серед відновлених експонатів – кілька бюстів Григорія Сковороди, зокрема

створений у 1938 році. Роботи проводяться завдяки підтримці ЮНЕСКО та фінансуванню Уряду Японії. У музеї поінформували, що з грудня 2024 року команда отримала реставраційні й пакувальні матеріали; обладнання для документування переміщених об'єктів; підтримку 14 відряджень дев'яти експертів, які працюють безпосередньо на місці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057020-restavrtori-vze-vidnovili-27-eksponativ-zi-zrujnovanogo-rosijskou-raketou-muzeu-skovorodi.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Музею в Звягелі передали колекцію ляльок-мотанок в образах жінок із родини Лесі Українки. – Інф.

Літературно-меморіальному музею Лесі Українки у Звягелі на Житомирщині передали колекцію ляльок-мотанок в образах жінок із родини Лесі Українки та героїнь її творів. Поповнення колекції стало можливим завдяки волонтерському просвітницькому проєкту «Косачівни: історія в узорах і ляльках», присвяченого 154-й річниці від дня народження Лесі Українки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057067-muzeu-v-zvageli-peredali-kolekciu-lalokmotanok-v-obrazah-zinok-iz-rodini-lesi-ukrainki.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. На Львівщині відкрили відреставровану дерев'яну церкву XVII ст. – Інф.

У с. Ісаї Самбірського району освятили відреставровану пам'ятку архітектури національного значення – церкву Архистратига Михаїла. Вона є однією з найстаріших збережених дерев'яних церков Карпатського регіону. Як зазначив заступник голови Львівської ОВА Юрій Бучко, храм збудували у 1663 р. за проєктом архітектора Іллі Пантелеймона. Зараз церква є пам'яткою архітектури національного значення. Загалом церква в Ісаях є цілим комплексом, який налічує дерев'яну церкву і дзвіницю, а також новий мурований модерністичний храм 1930-х років. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057049-na-lviivsini-vidkrili-vidrestavrovanu-derevanu-cerkvu-xvii-st.html>

Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. Охоронні зони навколо музею в Пирогові захистили від забудови – Офіс генпрокурора. – Гуржий В.

Прилеглі землі навколо Національного музею народної архітектури та побуту України в Пирогові захистили від хаотичної забудови, повідомляє Офіс генпрокурора. Мінкульт видав новий наказ, який розширив охоронні зони навколо музею в Пирогові. Це сталося після того, як суд визнав незаконним минулий наказ Мінкульту, що зменшив охоронні зони навколо музею. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/368415-ohoronni-zoni-navkolo-muzeyu-v-pirogovi-zahistili-vid-zabudovi-nbsp-ndash-ofis-genprokurora>

Віледж Україна. – 2025. – 10 лист. Чому розбирали садибу Біляшівських

– пояснення Департаменту охорони культурної спадщини. – Гуржий В.

Флігель у садибі Біляшівських на вулиці Гончара, 43-Б почали розбирати комунальники ще 30 жовтня, каже активіст Дмитро Перов. Він уточнив, що садиба має статус пам'ятки архітектури місцевого значення. Це означає, що на локації не можна проводити жодних робіт без відповідних дозволів. Комунальники прибрали будівельне сміття на ділянці й усунули наслідки обвалу. Жодних інших робіт на локації проводити не збираються, розказали у Департаменті охорони культурної спадщини. До того ж садиба не є об'єктом культурної спадщини, додали у відомстві. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/368407-chomu-rozbirali-nbsp-sadibu-bilyashivskih-nbsp-ndash-poyasnennya-departamentu-zahistu-kultspadschini>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. Щонайменше 500 млн грн необхідно на поповнення бібліотечних фондів в 2026 р. – директорка УІК. – Інф.

В. о. директорки Українського інституту книги (УІК) Олександра Коваль заявляє про необхідність щонайменше 500 млн грн на поповнення бібліотечних фондів у 2026 році, в профільному комітеті Верховної Ради говорять, що це малоімовірно. «Є дуже багато питань про закупівлю для бібліотек. Давайте будемо відверті: не буде так, що держава під час війни пів мільярда гривень буде давати просто на те, щоб закупити книжки для бібліотек. Але є ідея, і я її підтримую, про формат, за яким працює Український культурний фонд: коли є виділені кошти 50/50 від держави і громади. Це хороший варіант для того, щоб почати і показати, що це потрібно, зокрема громадам», – сказала заступниця голови парламентського комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук на зустрічі Українського інституту книги з представниками видавничої галузі. У свою чергу директорка УІК Олександра Коваль зазначила, що в ідеалі на поповнення бібліотечних фондів на 2026 рік потрібно навіть не 500 млн грн, а 1,2 млрд грн. Вона також поскаржилася, що не знайшли аргументів для переконання чинної влади у тому, що книжки в бібліотеках – це важливо. Крім того, директорка УІК, коментуючи в мережі Facebook дискусію на зустрічі з представниками галузі, зазначила, що 1,5 млн примірників, на які потрібно 500 млн грн – це не на всі бібліотеки, а на 1,5 тис. бібліотек – 1 тис. примірників на кожну. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119358.html>

Інтерфакс. – 2025. – 10 лист. У владі думають куди перерозподілити невикористані кошти з програми «єКнига» – Кравчук. – Інф.

У владі думають, куди перерозподілити невикористані кошти з програми «єКнига», серед варіантів: кошти на купівлю книг при народженні дитини і компенсація оренди для книгарень, повідомила заступниця голови парламентського комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук. «єКнига» має певний запас – кошти є, але вони

недовитрачаються з різних причин. У нас просто менше 18-річних демографічно, хтось не хоче реєструватися. Є певна перевага великих видавництв і їх маркетингових відділів, які краще залучають, а маленькі видавці не отримують цих коштів. Хотілося би повноцінно використати ці кошти, а для цього потрібні зміни до закону», – сказала Євгенія Кравчук на зустрічі Українського інституту книги з представниками видавничої галузі. Зокрема, вона нагадала, що ініціатива про надання коштів на купівлю книг при народженні дитини була прийнята, але відкладена на період після завершення війни, але наразі, через залишок коштів по «єКнизі», з'явився «люфт» для її запровадження. Також депутат допустила, що на вивільнені кошти можна запровадити програму на купівлю книг для студентів. Крім того, за її словами, ці кошти можна використати на програму з компенсації частини оренди для книгарень. У свою чергу, директорка УІК Олександра Коваль заявила, що за три квартали дії програми «єКнига» 18-річні отримали на свої рахунки 181,9 млн грн, і на кінець жовтня з них було витрачено 122,1 млн грн. Також в УІК зазначили, що 26% коштів повертаються як невикористані. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1119361.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 10 лист. Русифікація під обкладинкою книжок: росія відкриває «нові бібліотеки» на ТОТ. – Плакіна О.

Росія продовжує ідеологічну обробку населення на тимчасово окупованих територіях, прикриваючись гаслами про «культурний розвиток». За даними Центру протидії дезінформації, міністерка культури РФ Ольга Любімова відзвітувала про створення семи так званих «бібліотек нового покоління» на окупованих територіях і пообіцяла відкрити ще дев'ять до кінця року. Насправді ці установи є частиною чергового етапу русифікації. У «бібліотеках» немає творів світових й українських класиків – натомість фонди формуються з російської та радянської літератури. Такі заклади активно просувають місцеві адміністрації, школи та виші, організовуючи в них пропагандистські заходи на кшталт «пушкінських днів». Центр протидії дезінформації наголошує: темпи створення «новітніх бібліотек» свідчать про те, що Москва вкладає в пропаганду більше, ніж у забезпечення базових потреб людей на окупованих територіях. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119607/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Під загрозою знесення. Український дім у Німці просить про допомогу. – Інф.

Франко-українська асоціація Лазурового узбережжя (AFUCA) звернулася з терміновим закликом до спільноти допомогти знайти нову локацію для продовження роботи Українського дому в Німці. Осередок, у якому Дім функціонує з 2016 року, має бути знесений, а відповідне місце досі не знайдене. Відповідне звернення президентки AFUCA Ірини Подиряко (Бурдель) поширене на фейсбук-сторінці організації. Організація, яка підтримує, об'єднує та допомагає українцям Лазурового узбережжя, наголошує,

що приміщення необхідне для того, щоб «продовжувати допомагати, навчати, ділитися – і будувати мости між Францією та Україною». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057073-pid-zagrozu-znesenna-ukrainskij-dim-u-nicci-blagae-pro-dopomogu.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. В угорському Токаї українці вшанували пам'ять Григорія Сковороди. – Інф.

9 листопада, в День вшанування пам'яті Григорія Сковороди представники українських осередків Товариства української культури в Угорщині Будапешта та Мішкольца поклали квіти до пам'ятної дошки українському поету та філософу у місті Токай. Під час заходу поезію Григорія Сковороди зачитала Ліля Гембік. Голова Товариства української культури в Угорщині Ярослава Хортяні виступила з промовою. Дошка Григорію Сковороді в Токаї була встановлена Товариством української культури в Угорщині у 1998 році. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4057057-v-ugorskomu-tokai-ukrainci-vsanuvali-pamat-grigoria-skovorodi.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лист. Український театр у Німеччині покаже різдвяний спектакль «Меланка». – Інф.

Театр живої музики ETHER e.V., заснований українськими шукачами притулку у Німеччині, 13 грудня представить у Потсдамі музичну виставу «Меланка». Сюжет постановки, режисеркою і композиторкою якої є Ангеліна Чернишова, розповідає про традиційних героїв зимових свят. Український театр живої музики ETHER e.V. є важливим осередком культури, заснованим українцями в Німеччині. Також спектакль відбудеться у місті Тельтов 3 січня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4054446-ukrainskij-teatr-u-nimeccini-pokaze-rizdvanij-spektakl-melanka.html>

NV. – 2025. – 11 лист. Лауреатом Букерівської премії став угорсько-британський письменник Девід Солой. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 лист. Угорсько-британський письменник Девід Салаї став переможцем Букерівської премії – 2025. – Інф.

10 листопада Міжнародна літературна Букерівська премія оголосила лауреата 2025 року. Ним став став угорсько-британський письменник Девід Солой із романом «Плоть» / «Flash». Це вже шостий художній твір письменника, вперше його було номіновано на Букерівську премію у 2016 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/books/bukerivska-premiya-2025-devid-soloy-otrimav-nagorodu-za-roman-plot-50559678.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4057380-ugorskobritanskij-pismennik-devid-salai-stav-peremozцем-bukerivskoi-premii2025.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm